

Kadernota 2022-2025

Versie: definitief

Kadernota 2022-2025

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
PROGRAMMAPLAN	10
PROGRAMMA 1 – VITALITEIT	10
PROGRAMMA 2 - LEEFOMGEVING	13
OMGEVINGSWET.....	18
PROGRAMMA 3 – BEDRIJVIGHEID	20
PROGRAMMA 4 – BESTUUR EN ONDERSTEUNING	21
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	25
VERBONDEN PARTIJEN	26
BIJLAGE 1 – UITGANGSPUNTEN PROGRAMMABEGROTING 2022-2025	28
BIJLAGE 2 – OVERZICHT NIEUWE INVESTERINGEN	32

Kadernota 2022-2025

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt de Kadernota 2022. Deze Kadernota markeert de start van de begrotingscyclus van het jaar 2022. Dat is het jaar waarin nieuwe gemeenteraadsverkiezingen zullen plaatsvinden op 16 maart 2022 en waarin vervolgens een nieuwe coalitie zal worden gevormd vanuit de nieuw gekozen gemeenteraad. Een jaar van afronden, doorzetten en opstarten.

In deze Kadernota komen wij enkel met voorstellen die nodig zijn om te voldoen aan de wettelijke taken of die onvermijdbaar zijn. Dit doen wij zodat de financiële positie van Lisse verbetert en toekomstbestendig wordt gemaakt.

Op basis van de besluitvorming over de Kadernota wordt de programmabegroting 2022-2025 opgesteld. Deze wordt in november besproken in de gemeenteraad.

Onze ambities verwezenlijken

Ons coalitieprogramma "Samen duurzaam denken, samen vernieuwend doen!" gaat de laatste fase in. We hebben een hoop ambities gerealiseerd; iets waar we trots op zijn. En we willen, ook in 2022, ingezette ontwikkelingen borgen. We willen ruimte laten aan de nieuw te vormen coalitie en we willen de goede dingen die in gang zijn gezet behouden en uitbouwen. Via onze drie uitgangspunten uit het coalitieprogramma; Aantrekkelijk Lisse, Vitale inwoners en Duurzame innovatie, geven we aan waar we in 2022 op inzetten.

Aantrekkelijk Lisse

We zijn trots op dat wat we de afgelopen jaren, ondanks de corona crisis, tot stand gebracht hebben: verschillende bouwtrajecten zoals bijvoorbeeld de bouw van de Ter Specke sporthal, starterswoningen bij bouwlocatie Plan 4, de verkoop van de Cardeaschool en de start van de bouwproject Elka en Meerzicht. Ook het beheer van de openbare buitenruimte is in eigen handen gekomen.

Het komend jaar zien wij mobiliteit als belangrijke strategische opgave. Lisse en de regio moet goed bereikbaar blijven, zowel via wegen als via openbaar vervoer en andere verbindingen. Daar hebben we natuurlijk partners voor nodig; met het vaststellen van de Ruimtelijke strategische agenda sluiten we in de Duin- en Bollenstreek in ieder geval met elkaar een solide pact en kunnen we gezamenlijk inzetten op een bereikbare én groene Bollenstreek. Verder ronden we in deze coalitieperiode het traject Omgevingsvisie af. En we blijven inzetten op veiligheid door een gezamenlijke actieve aanpak rondom georganiseerde criminaliteit.

Langzamerhand en voorzichtig opent, na de lange coronacrisis, de samenleving zich weer; we verwachten dat Lisse zich herstelt en weer tot volle bloei gaat komen in 2022! Dat geldt zowel voor de Keukenhof en haar toerisme als voor onze inwoners, (horeca-) ondernemers, verenigingen en instellingen. En we blijven klaar staan als gemeente voor diegene die het na deze crisis nog steeds zwaar hebben of krijgen.

Vitale inwoners

Wat ons tijdens de coronacrisis is opgevallen zijn de vele initiatieven en de saamhorigheid in Lisse.

Kadernota 2022-2025

Veel Lissers en Lissese organisaties zijn voor elkaar opgestaan en hebben elkaar tijdens de crisis geholpen. Iets om trots op te zijn! We hopen dat we dit voor elkaar blijven doen en naar elkaar omkijken. Hier stimuleren wij als gemeente ook initiatieven in en ontwikkelen actief beleid. We zetten bijvoorbeeld de aanpak eenzaamheid door en willen extra inzetten op ondersteuning van mantelzorgers.

Duurzame innovatie

We zetten deze periode krachtig in op het formuleren en uitvoeren van lokaal duurzaamheidsbeleid, waaronder klimaatadaptatie; in 2021 wordt hier een beleid voor vastgesteld dat vanaf 2022 in uitvoering gebracht gaat worden. Dit alles om bij te dragen aan de voor ons allen belangrijke klimaatdoelstellingen. We beseffen dat duurzame innovatie zich uitstrekt over meerdere jaren: het is van groot belang dat we een goede en solide start maken met ons lokale beleid om Lisse in de toekomst leefbaar, groen én bloeiend te houden!

Zoals u leest zitten we nog vol ambities en plannen. Door zowel de aflopende coalitie alsmede door de financiële situatie van Lisse hebben wij een pas op de plaats moeten maken in het presenteren van nieuwe plannen. Dit betekent niet dat we stilzitten; we zetten door wat we dagdagelijks al doen en met nieuwe ontwikkelingen bekijken we wat in onze macht ligt binnen de beperkingen die we hebben.

Een financieel gezonde gemeente

Wij hebben als college in onze periode een omvangrijke ombuigingsoperatie doorgevoerd. Eind 2020 zijn we gestart met het traject Toekomstbestendig begroten, waarmee we een stabiele en robuuste financiële positie voor Lisse willen creëren. Hierover leest u meer in de separate paragraaf "Toekomstbestendig begroten" in deze paragraaf.

We maken een koerswijziging als het gaat om de verbonden partijen. We hebben de inhoud meer nadrukkelijk gekoppeld aan de financiën en vragen ook aandacht voor onze financiën aan de verbonden partijen. In het kader van het toekomst bestendig begroten zal hier ook specifiek aandacht aan besteed gaan worden. Door de betrokkenheid van vele partijen zal dit pas op langere termijn effect hebben.

De gemeentelijke financiën blijven, mede door de decentralisaties van taken waar niet altijd de passende budgetten bijgeleverd worden, onder druk staan. En de aanhoudende onzekere ontwikkelingen van de uitkering uit het Gemeentefonds vormen een onrustige basis voor een stabiele financiële basis.

Wat we wel zeker weten is dat we een structureel sluitende begroting voor 2022 willen presenteren en dat we met zoekrichtingen komen om de overige jaren ook structureel sluitend te krijgen. En hier gaan we de komende maanden, met de ambtelijke organisatie en onze verbonden partijen, hard aan werken. We blijven onze verantwoordelijkheid nemen. En we willen naar de toekomst mogelijk blijven maken dat er ontwikkeld en gebouwd kan worden aan ons mooie dorp Lisse, waar iedereen meetelt en meedoet!

Namens het college,
Kees van der Zwet
Wethouder Financiën

Kadernota 2022-2025

Financiële situatie op hoofdlijnen

Inleiding

In deze paragraaf gaan we in op de financiële situatie op hoofdlijnen. Het financieel perspectief voor gemeenten staat onder druk. Ook zonder de gevolgen van de coronacrisis. In de begroting 2020 is een omvangrijke bezuinigingsoperatie van € 2,125 miljoen uitgevoerd en is daarmee (op dat moment) rust gecreëerd voor de komende jaren. Na vaststelling van de Begroting 2021-2024 is gestart met het traject "Toekomstbestendig begroten" om te werken aan een verbetering van de financiële positie. In deze kadernota is een aparte paragraaf opgenomen over de stappen die genomen worden in het kader van "Toekomstbestendig begroten".

Meerjarenperspectief

Het startpunt voor deze kadernota vormen de resultaten uit de Programmabegroting 2021-2024 voor de jaarschijven 2022-2025, waarbij het resultaat van 2024 wordt doorgetrokken naar 2025. In de financiële doorkijk zijn niet alleen mutaties opgenomen die autonoom of moeilijk te beïnvloeden zijn, maar ook voorstellen die gezamenlijk een behoorlijk beslag leggen op de financiële ruimte. Het meerjarenperspectief na de verwerking van de voorstellen en de autonome ontwikkelingen is als volgt:

	2022	2023	2024	2025
Saldo primitieve begroting 2021	-516	186	-132	-132
Bijstelling algemene uitkering	461	458	458	697
Indexatie gemeenschappelijke regelingen	-397	-416	-416	-416
Autonome ontwikkelingen	-57	-351	-342	-287
Saldo na autonome ontwikkelingen	-509	-122	-431	-138
Voorstellen Kadernota	-182	-352	-192	-152
Saldo na voorstellen Kadernota 2022-2025	-691	-474	-623	-290
Oplossingsrichtingen	-	-	-	-
Verwacht begrotingssaldo	-691	-474	-623	-290

x € 1.000

Het financieel meerjarenperspectief in de concept Kadernota 2022-2025 laat een lichte verslechtering van het begrotingssaldo in alle jaren zien. Het grootste tekort van € 0,7 miljoen doet zich voor in 2022, maar ook in de overige jaren is sprake van tekorten.

Daarbij speelt mee dat in de algemene reserve, per 1 januari 2021 nog ongeveer € 2,1 mln. zit. Door de raad is vastgelegd dat de algemene reserve minimaal 2% van het begrotingstotaal moet bedragen. Op basis van het begrotingstotaal in 2021 is de minimale omvang van de algemene reserve € 1,2 mln. Dus ook (incidentele) tekorten kunnen beperkt opgevangen worden in de algemene reserve.

Kadernota 2022-2025

Naast de ontwikkeling van het begrotingsaldo is in het kader van toezicht door de provincie relevant hoe het structureel evenwicht (structurele baten zijn groter dan de structurele lasten) van de begroting zich ontwikkelt.

	x € 1.000			
Structureel evenwicht	2022	2023	2024	2025
Saldo primitieve begroting 2021	-450	186	-133	-133
Bijstelling algemene uitkering	461	458	458	697
Indexatie gemeenschappelijke regelingen	-397	-416	-416	-416
Autonome ontwikkelingen	-305	-305	-305	-305
Saldo na autonome ontwikkelingen	-691	-76	-395	-157
Voorstellen Kadernota	-152	-152	-152	-152
Saldo na voorstellen Kadernota 2022-2025	-843	-228	-547	-309
Oplossingsrichtingen	-	-	-	-
Structureel evenwicht na Kadernota 2022	-843	-228	-547	-309

De autonome ontwikkelingen en de indexaties bij de gemeenschappelijke regelingen is groter dan de verwachte bijstelling van de algemene uitkering. Hierdoor verslechtert het structurele saldo (structurele baten zijn groter dan de structurele lasten) aanzienlijk tot € 0,9 miljoen negatief in 2022. Om bij de Begroting 2022-2025 niet onder preventief toezicht komen te staan, zal in de begroting minimaal in 2022 of in 2025 sprake moeten zijn van een neutraal of positief structureel saldo. Door middel van een bezuinigingsopgave zal de Begroting 2022 structureel in evenwicht worden gebracht.

Risico's en kansen

De opendeinde regelingen van de WMO en Jeugdhulp en de kostenontwikkelingen bij de gemeenschappelijke regelingen vormen voor de gemeente nog steeds een struikelblok daar waar het gaat om het structureel in evenwicht krijgen van de begroting.

Met het oog op de verkiezingen komt er meer aandacht voor het financieel beleid van de gemeente en concentreren zich vooral op de ontwikkeling van de lokale lastendruk.

De onzekerheden rondom de financiering van de Omgevingswet, de energietransitie en de klimaatadaptatie en de ontwikkelingen rondom de herverdeling van het Gemeentefonds kunnen ook van grote invloed kunnen zijn op de financiële positie van de gemeente en de mogelijke initiatieven en de ambities in de komende jaren.

Door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is de adviesaanvraag nieuwe verdeling Gemeentefonds aan de Raad voor het Openbaar Bestuur ontvangen. Hierin is opgenomen de vertaling van de resultaten in euro's van de herverdeling voor alle gemeenten. De berekeningen geven voorlopig voor Lisse een gunstig beeld. Hoe de uitkomsten, die in ingaan per 2023, werkelijk zijn is nog onduidelijk. Op dit moment is het voordeel voor Lisse € 623.000.

Kadernota 2022-2025

Daarnaast is de bijdrage voor extra middelen voor de jeugdzorg na 2022 nog onduidelijk. Al eerder is aangegeven door de toezichthouder, de provincie Zuid-Holland, dat het eerder toegezegde bedrag meerjarig mag worden opgenomen in de meerjarige berekeningen. Voor Lisse is rekening gehouden met een structureel bedrag van € 291.000. Als deze middelen niet structureel worden doorgetrokken, betekent dit een nadeel voor de begroting.

Voor 2021 is toegezegd dat gemeenten eenmalig voor Jeugd landelijk € 613 miljoen extra ontvangen. Voor Lisse zou dit ongeveer om € 600.000 gaan. Onduidelijk is in welke mate deze extra middelen een structureel karakter krijgen. De voor 2021 toegezegde extra middelen zijn onderdeel van een landelijk discussie rond het tekort op de Jeugdmiddelen van circa € 1,7 miljard.

Per 1 januari 2022 wordt het nieuwe woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet van kracht. In deze Kadernota 2022-2025 wordt ervan uit gegaan dat deze wijziging neutraal voor de gemeente verloopt. Dus dat de bijdrage vanuit het Rijk voldoende zal zijn om de extra kosten op te kunnen vangen.

De opschalingskorting in het gemeentefonds is in 2020 en 2021 opgeschort. Het is aan het nieuwe kabinet om een besluit te nemen over de opschalingskorting. Op dit moment houden we in de begroting vooralsnog rekening dat de opschalingskorting door gaat.

Koers Begroting 2022

Gelet op bovenstaande zet het college in om de begroting voor 2022 sluitend te krijgen, structureel in evenwicht te brengen en voor de meerjarenraming te komen met oplossingsrichtingen voor structureel positieve saldi. Daarmee wordt rust beoogd voor dit vraagstuk in een jaar van een collegewisseling.

Dit betekent dat richting de begroting diverse bezuinigingsvoorstellen worden voorbereid van een omvang die minimaal gelijk is aan de financiële opgave. Daarmee is de gemeente niet afhankelijk van onzekere meevallers aan de inkomstenkant.

Mocht in de tussentijd worden bevestigd dat er meer inkomsten mogen worden verwacht dan staan wij de volgende lijn voor. Extra inkomsten worden in eerste instantie benut om minder vergaand te hoeven bezuinigen, vervolgens om incidentele ontwikkelingen die in deze kadernota zijn toegelicht maar nog niet financieel zijn gemaakt te laten honoreren en tot slot om een bijdrage te kunnen leveren aan het bereiken van de indicatoren voor toekomst bestendig begroten.

Kadernota 2022-2025

Toekomstbestendig begroten

Na vaststelling van de Begroting 2021-2024 is gestart met het proces "Toekomstbestendig begroten" om te komen tot een stabiele en robuuste financiële positie. In maart 2021 is het conceptrapport en het bijbehorende plan van aanpak gepresenteerd aan de raad. In deze sessie over toekomstbestendig begroten zijn een aantal inhoudelijke onderwerpen benoemd, waar we nog mee aan de slag zouden gaan.

In de tussenliggende periode is hard gewerkt aan een diepgaande analyse van de financiële huishouding, waaronder de verhouding met verbonden partijen en het vergelijken op diverse manieren van de baten en lasten van Lisse met andere gemeenten. Daaruit is gebleken dat het toekomstbestendig maken van de begroting meer tijd vraagt dan verwacht en dat ook het lijstje met onderwerpen waar we onderzoek naar moeten doen langer is geworden. Dit betekent dat we bij u terugkomen met een geactualiseerd rapport, een aangepast plan van aanpak met de gewenste onderwerpen om te onderzoeken en bijbehorende planning. Het is door de veelheid aan onderwerpen en complexiteit niet mogelijk om het hele proces bij de Begroting 2022 af te ronden. De uitkomsten zullen zich dan ook per fase de komende jaren vertalen in de financiële positie van de gemeente.

In deze tussentijdse rapportage zijn twee onderwerpen opgenomen die opgepakt zijn naar aanleiding van de bespreking in maart. Dit gaat om het onderwerp "Bestuur en overhead" en over het onderwerp "Structurele lasten die gedekt worden uit de reserves IHP en Accommodaties". Voor deze onderwerpen wordt kort beschreven wat gedaan is en wat de (financiële) consequenties voor 2021 en verder zijn geweest.

Bestuur en Overhead

Eén van de conclusies in het rapport was dat Lisse in vergelijking met andere gemeenten relatief meer geld uitgeeft aan het taakveld Bestuur en Overhead. Naar aanleiding van deze conclusie is de kostenverdeling van de overhead richting de programma's geactualiseerd. Deze is voor het laatst in 2016 geactualiseerd. Aan de hand van de werkprogramma's van de domeinen en teams van HLTsamen zijn de directe lasten (her)verdeeld over de diverse taken. Bij deze tussentijdse rapportage en de Begroting 2022-2025 wordt deze herverdeling administratief gewijzigd, omdat het op het totaal van de begroting geen effect heeft.

	Herverdeling 2021	
1. Vitaliteit	€	247.970
2. Leefomgeving	€	2.236.837
3. Bedrijvigheid	€	-41.406
4. Bestuur en ondersteuning	€	-2.443.401
	€	-

Ondanks de actualisatie van de kostenherverdeling geeft Lisse relatief meer geld uit aan het taakveld Bestuur en Overhead. Een nadere analyse zal nodig zijn om dit verder te kunnen verklaren.

Kadernota 2022-2025

Structurele lasten die gedekt worden uit de reserves IHP en Accommodaties

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het niet toegestaan om structurele lasten en baten via de reserve te laten lopen. Een uitzondering hierop zijn de kapitaallasten. Vanuit de reserve IHP/Accommodaties werden nog diverse exploitatie uitgaven en inkomsten met betrekking tot schoolgebouwen, gymzalen en andere (sport) accommodaties gedekt.

Met ingang van de 1e Tussentijdse rapportage 2021 en de Begroting 2022-2025 worden de eerder genoemde exploitatiekosten niet meer gedekt uit de reserve. Dit zorgt ervoor dat de komende jaren het bedrag wat aan de reserve onttrokken moet worden, omlaag kan. Voor de periode 2022-2025 is dit zichtbaar in onderstaande tabel.

	2021	2022	2023	2024
Lagere onttrekking reserve IHP/Accommodaties	-53.058	-49.434	-46.804	-44.168

Het bedrag wat minder aan de reserve onttrokken kan worden, loopt in 2042 geleidelijk af naar € 0. Omdat er ook huurinkomsten verrekend werden met de reserve IHP/Accommodaties valt een klein deel van de voeding van de reserve weg. Daarom wordt voor de Begroting 2022-2025 alle (verwachte) kapitaallasten geactualiseerd om te toetsen of de reserve ook op de lange termijn dekkend blijft voor komende jaren.

Vervolg:

Voor de Begroting 2022 richten we ons op de volgende onderwerpen:

- Verdere analyse Bestuur en Overhead;
- Analyse incidentele en structurele baten en lasten;
- Het in kaart brengen van de beïnvloedbare ruimte.

Kadernota 2022-2025

Programmaplan

Programma 1 – Vitaliteit

		x € 1.000			
	s/i	2022	2023	2024	2025
Stand meerjaren begroting 2021 Vitaliteit		-22.531	-22.465	-22.438	-22.438
Autonome ontwikkelingen					
Actualisatie investeringen	s	PM	PM	PM	PM
Prenataal huisbezoek	s	PM	PM	PM	PM
Woonplaatsbeginsel Jeugd	s	PM	PM	PM	PM
Uitvoering maatschappelijke agenda	s	PM	PM	PM	PM
Was- en strijkservice	i	PM	PM	PM	PM
Nieuwe wet Inburgering	s	-40	-40	-40	-40
Subtotaal autonome ontwikkelingen		-40	-40	-40	-40
Ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen en welzijnssubsidies					
Indexatie subsidies	s	-44	-44	-44	-44
Ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen	s	-197	-197	-197	-197
Subtotaal ontwikkelingen gr-en en subsidies		-241	-241	-241	-241
Voorstellen					
Subtotaal voorstellen		-	-	-	-
Totaal Programma Vitaliteit		-22.812	-22.746	-22.719	-22.719

Autonome ontwikkelingen

Prenataal huisbezoek

Ontwikkeling

Er is een wetsvoorstel gedaan om een prenataal huisbezoek op te nemen in de Wet publieke gezondheid. Dit wetsvoorstel had al besproken moeten worden in de Eerste kamer. Door de val van het kabinet en de verkiezingen is dit nog niet gebeurd. Naar verwachting zal de ingangsdatum van de wet 1 januari 2022 zijn. Welke middelen er vanuit het Rijk komen voor de uitvoering van deze wet, zal in de september- of decembercirculaire van 2021 bekend worden.

Wat willen we bereiken?

Met het huisbezoek door de GGD worden aanstaande ouders in kwetsbare situaties begeleid naar steviger ouderschap en naar een goede en kansrijke start voor hun kind.

Wat gaan we ervoor doen?

Het prenataal huisbezoek moet worden belegd bij de GGD, die de jeugdgezondheidszorg uitvoert. Er volgt nog een landelijke handreiking voor de uitvoering van het huisbezoek.

Woonplaatsbeginsel Jeugd

Ontwikkeling

Het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet regelt welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de jeugdhulp. Het huidige woonplaatsbeginsel leidt in sommige gevallen tot hoge uitvoeringslasten. Bovendien is niet altijd duidelijk waar het gezag ligt en welke gemeente verantwoordelijk is voor de

Kadernota 2022-2025

kosten. Om deze knelpunten zo veel mogelijk weg te nemen wordt per 1 januari 2022 het nieuwe woonplaatsbeginsel Jeugdwet van kracht.

Wat willen we bereiken?

Het nieuwe woonplaatsbeginsel kent als woonplaats van een jeugdige de gemeente waar de jeugdige stond ingeschreven direct voorafgaand aan de zorg met verblijf. Dit moet leiden tot meer duidelijkheid en lagere uitvoeringslasten.

Wat gaan we ervoor doen?

Iedere gemeente moet in kaart moet brengen welke jeugdigen die op dit moment jeugdhulp ontvangen en volgens het nieuwe woonplaatsbeginsel administratief overgedragen dienen te worden naar een andere gemeente.

Uitvoering maatschappelijke agenda

Ontwikkeling

In 2021 wordt de maatschappelijke agenda voorgelegd aan de raad. Deze agenda bevat een integrale visie en zeven opgaven voor het brede sociaal domein. Het is duidelijk dat als we echt resultaten willen halen, samenwerken essentieel is. Ieder vanuit zijn eigen rol en eigen verantwoordelijkheid: inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, overheden en afdelingen van de gemeente zelf. Stap voor stap werken we aan meer co-creatie, samen bouwen, leren en weer bijstellen.

Wat willen we bereiken?

Op de langere termijn het bereiken van de doelen van de maatschappelijke agenda, zodat iedere inwoner een leven lang kan meedoen. Op de kortere termijn een effectievere en integrale aanpak van de opgaven uit de maatschappelijke agenda.

Was- en strijkservice

Ontwikkeling

We willen het mogelijk maken dat inwoners op een prettige manier en met de juiste ondersteuning zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Daarvoor zijn laagdrempelige voorzieningen nodig die toegankelijk en beschikbaar zijn en op de lange termijn betaalbaar. Hulp bij het huishouden is een belangrijke voorziening om langer thuis wonen mogelijk te maken. Met de invoering van het abonnementstarief zijn de kosten voor huishoudelijke hulp toegenomen. Het Rijk compenseert de gemeente slechts ten dele voor deze toename. We willen de huishoudelijke hulp op de lange termijn beschikbaar en betaalbaar houden.

Wat willen we bereiken?

We willen het mogelijk maken dat inwoners op een prettige manier en met de juiste ondersteuning zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Hulp bij het huishouden is een belangrijke voorziening om langer thuis wonen mogelijk te maken. In het tweede kwartaal van 2022 willen we starten met een tweejarige pilot voor een algemene voorziening was- en strijkservice.

Wat gaan we ervoor doen?

Het creëren van een laagdrempelige voorziening waarin mensen met een afstand tot de

Kadernota 2022-2025

arbeidsmarkt kunnen participeren en waarmee de ondersteuning via de huishoudelijke hulp toegankelijk, beschikbaar en betaalbaar blijft.

Nieuwe wet inburgering

Waarom:

De nieuwe wet inburgering zal vanaf 1 jan 2022 intreden en gaan wij de inburgering uitvoeren. Maatschappelijke begeleiding en Participatieverklaring zijn ook de onderdelen van de nieuwe wet inburgering. Voor het proces van integratie en participatie van statushouders maken wij in 2022 nieuwe afspraken, zodat wij in 2022 met de bestaande en nieuwe wettelijke taken en onze nieuwe afspraken een sterke en slimme keten inrichten. Het huidige budget van €50.000 was in 2020 niet toereikend.

Effect:

De nieuwe werkwijze houdt ook in dat we bij de komst van statushouders meten waar zij staan qua inburgering e.d. Daarmee kunnen we hun integratie en participatie beter monitoren en op maat afspraken maken over hun resultaten. De werkwijze biedt ook mogelijkheden om meetbare afspraken te maken met onze ketenpartners.

Welk bedrag is benodigd:

€ 40.000 (structureel). Mogelijk komt vanuit het Rijk dekking voor dit bedrag.

Kadernota 2022-2025

Programma 2 - Leefomgeving

x € 1.000					
Omschrijving	s/i	2022	2023	2024	2025
Stand meerjaren begroting 2021 Leefomgeving		-5.215	-4.838	-5.285	-5.285
Autonome ontwikkelingen					
Actualisatie investeringen	s	PM	PM	PM	PM
Kwaliteitsimpuls mobiliteit	i	-36	-36	-36	-
Mobiliteit planbeoordeling	i	-28	-28	-28	-
Uitvoeringsprogramma Spelen	i	-17	-26	-17	-26
Bodemtransitie	s	PM	PM	PM	PM
Wonen	s	PM	PM	PM	PM
Subtotaal autonome ontwikkelingen		-81	-90	-81	-26
Ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen					
Ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen	s	-59	-78	-78	-78
Subtotaal ontwikkelingen gr-en		-59	-78	-78	-78
Voorstellen					
Werkbudget duurzaamheid	i	-60	-60	-	-
Centrumontwikkeling Lisse	i	-50	-50	-	-
Omgevingsplan	i	-90	-90	-40	-
Ondersteuning ontsluiting noordelijke duin- en bollenstreek	i	-80	-	-	-
Verkeers- en parkeertellingen	i	-35	-	-	-
Straatreiniging	s	-120	-120	-120	-120
Afval					
Indexering contract Meerlanden	s	-75	-75	-75	-75
Bijstelling voorziening reiniging	s	9	10	10	10
Gesloten systeem afval	s	66	65	65	65
Riolering					
Onderhoud en inspectie riolering	s	-7	-7	-7	-7
Onderzoeken riolering	s	10	12	14	14
Gesloten systeem riolering	s	-3	-5	-7	-7
Subtotaal voorstellen		-435	-320	-160	-120
Totaal Programma Leefomgeving		-5.790	-5.326	-5.604	-5.509

Autonome ontwikkelingen

Kwaliteitsimpuls mobiliteit

Waarom:

De afgelopen jaren zijn de ambities van de drie gemeenten op het gebied van mobiliteit flink gegroeid. Het uitblijven van structurele regio-overstijgende oplossingen, onder ander als gevolg van het niet doorgaan van de Duinpolderweg, evenals de woningbouw in onze gemeenten en onze buurgemeenten, vragen om intensieve deskundigheid, betrokkenheid en een kwaliteitsimpuls.

Effect:

De kwaliteitsimpuls moet leiden tot een versterking en verbetering in de regionale afstemming en het realiseren van de geformuleerde strategische ambities. Dit wordt uitgevoerd via HLTsamen in de jaren 2022-2024.

Welk bedrag is benodigd:

€ 36.000 (incidenteel).

Kadernota 2022-2025

Mobiliteit planbeoordeling

Waarom:

Sinds medio 2019 wordt extra capaciteit ingezet voor de advisering op ruimtelijke plannen en ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit, die jaarlijks wordt verlengd. Het Mobiliteitsplan met een uitvoerings- en ontwikkelagenda wordt op dit moment opgesteld voor Lisse. Maar de ambities en het uitblijven van structurele regio-overstijgende oplossingen vraagt om een langere termijn (2022-2024) oplossing voor mobiliteit.

Effect:

Op een langere termijn capaciteit beschikbaar voor de planbeoordeling in het kader van mobiliteit. Dit wordt uitgevoerd via HLTsamen in de jaren 2022-2024.

Welk bedrag is benodigd:

€ 28.000 (incidenteel).

Spelen

Waarom:

In 2020 is "Uitvoeringsprogramma spelen en sporten buitenruimte 2020" vastgesteld. Speeltoestellen worden geïnspecteerd en onderhouden. Ook val-dempende ondergronden worden gereinigd, onderhouden en wanneer nodig vervangen. Dit zijn jaarlijks terugkomende werkzaamheden die door beheer worden uitgevoerd om de levensduur van speeltoestellen en val-ondergronden zoveel mogelijk te verlengen.

Effect:

Schone en veilige speelplekken in de gemeente.

Welk bedrag is benodigd:

2022: € 17.000, 2023: € 26.000, 2024: € 17.000 en 2025: € 16.000 (incidenteel). Voor de jaren na 2025 zullen ook nog middelen ter beschikking gesteld worden voor het ruimen van speelplekken conform het vastgestelde uitvoeringsprogramma.

Bodemtransitie

Ontwikkeling

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vinden er een aantal veranderingen plaats in de verantwoordelijkheden en bevoegdheden die gemeenten op het beleidsterrein bodem en ondergrond hebben. Thans zijn de provincies en een aantal grote gemeenten bevoegd gezag bodem. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden alle gemeenten bevoegd gezag over de bodem. Verschillende provinciale bodemtaken worden overgedragen aan de gemeenten. Duidelijkheid over de financiële effecten/ consequenties van de bodemtransitie wordt voor de zomer verwacht en zijn op moment van opstellen van de Kadernota nog niet voldoende inzichtelijk.

Wat willen we bereiken?

Een goede overdracht van provinciale bodemtaken naar de gemeenten.

Wat gaan we ervoor doen?

Met de provincie werken wij in 2021 (nader) toe naar deze overdracht en wordt onderzocht welke taken en rollen bij de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH) neergelegd (kunnen) worden.

Kadernota 2022-2025

Wonen

Ontwikkeling

De huidige Regionale Woonagenda uit 2018 is op onderdelen niet meer actueel. In 2022 leggen we nieuwe afspraken vast. Tevens eindigt in 2023 van rechtswege de Huisvestingsverordening Holland Rijnland 2019. In 2022 bereiden we de vaststelling voor van nieuwe regels voor de woonruimteverdeling. Aandachtspunt is ook de decentralisatie van de maatschappelijke zorg en de extramuralisering in het bijzonder.

Wat willen we bereiken?

Een actueel beleid ten aanzien van wonen.

Wat gaan we ervoor doen?

In 2022 gaan we de Regionale Woonagenda en de Huisvestingsverordening Holland Rijnland actualiseren.

Voorstellen

Duurzaamheid

Waarom:

De afgelopen jaren hebben we stappen gezet op weg naar een duurzame gemeente. Er dienen echter nog grote stappen gezet te worden t.a.v. het realiseren van onze duurzaamheidsdoelstellingen. Duurzaamheid vormt daarbij steeds meer een structureel onderdeel van onze werkprocessen. Verwacht wordt dat duurzaamheid op termijn nader geïntegreerd zal worden in de werkwijze van de afzonderlijke beleidsafdelingen en dus in de budgetten.

Tot en met 2021 is er een (werk)budget duurzaamheid beschikbaar, waarmee diverse projecten, activiteiten en onderzoeken worden uitgevoerd. In de begroting is voor 2022 (e.v.) op dit moment (enkel) een budget energie- en warmtetransitie opgenomen.

In 2021 wordt (nieuw) duurzaamheidsbeleid opgesteld, met een daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma waarin de activiteiten nader gespecificeerd worden. U kunt in ieder geval denken aan de volgende thema's: communicatie en participatie (verder opzetten (permanente) draaggolfcampagne duurzaamheid, inzet en verdere ontwikkeling De Groene Uitdaging en bijv. verschillende duurzaamheidsacties als De Bandenspanningsactie), natuur en biodiversiteit, circulaire economie (deelname/ aansluiting bij Circulair West en (gezamenlijk) met de stakeholders in de gemeente circulaire kansen en mogelijke projecten ontwikkelen) en opzetten en verder ontwikkelen monitoring.

Effect:

Het voort kunnen zetten van de ingezette lijn voor duurzaamheid in afwachting van het op te stellen duurzaamheidsbeleid en uitvoeringsprogramma.

Welk bedrag is benodigd:

€ 60.000 voor 2022 en 2023 (incidenteel).

Centrumontwikkeling

Waarom:

Op initiatief van ondernemersvereniging Dorpshart Lisse is er een traject gestart waarin

Kadernota 2022-2025

ondernemers, vastgoedeigenaren en de gemeente samen gaan bouwen aan een ontwikkelagenda met uitvoeringsprogramma voor het centrum van Lisse. Naast de bijdrage van de gemeente, zullen vastgoedeigenaren en ondernemers ook bijdragen aan de implementatie van het uitvoeringsprogramma.

Effect:

Ook in de toekomst een bruisend centrum in Lisse.

Welk bedrag is benodigd:

€ 50.000 voor 2022 en 2023 (incidenteel).

De ontwikkelagenda en uitvoeringsprogramma zullen leiden tot investeringen vanuit de gemeente, die niet zijn opgenomen in het benodigde budget.

Omgevingsplan

Waarom:

De omgevingsvisie wordt, naar verwachting, in 2021 vastgesteld. De omgevingsvisie is een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie dient te worden vertaald in een omgevingsplan, voorheen het bestemmingsplan. In het omgevingsplan worden regels gesteld over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. Het omgevingsplan bevat voor het gehele grondgebied van de gemeente in ieder geval de regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Er wordt voorzien dat er ook een Milieu Effect Rapport (MER) moet worden opgesteld.

Effect:

Een vastgesteld omgevingsplan, waarin de maatschappelijke doelen en het beleid uit de gemeentelijke visie en programma's zijn vertaald naar juridische regels.

Welk bedrag is benodigd:

In 2022 € 90.000, in 2023 € 90.000 en in 2024 € 40.000 (incidenteel).

Het wordt niet uitgesloten dat in een later stadium aanvullende middelen beschikbaar gesteld moeten worden.

Ontsluiting noordelijke duin- en bollenstreek

Waarom:

De opgave van het verbeteren van de ontsluiting van de noordelijke duin- en bollenstreek is met het stopzetten van het project Duinpolderweg weer gedeeltelijk teruggekomen bij de gemeente. Momenteel wordt met de verschillende regionale samenwerkingspartners op verschillende tafels en in verschillende projecten en processen geschakeld. Het is van belang dat de gemeente daarin goed vertegenwoordigd is en actieve, deskundige en strategische inbreng heeft, en dat raad en stakeholders hierin goed meegenomen worden. Het proces is inmiddels gestart, maar de verwachting is dat dit in 2022 ook veel inzet zal vragen, die niet voorzien is in de formatie.

Effect

Een oplossing voor de bereikbaarheid van de noordelijke duin- en bollenstreek in de vorm van een pakket met oplossingsrichtingen, een bestuurlijke overeenkomst en het starten van de verdere uitwerking.

Kadernota 2022-2025

Welk bedrag is benodigd:

€ 80.000 voor 2022 (incidenteel). Dit wordt uitgevoerd via HLTsamen.

Verkeers- en parkeertellingen

Waarom:

Voor 2022 staat actualisatie van de verkeers- en parkeerstellingen gepland (2-jaarlijkse activiteit), evenals het afronden van het actualiseren van het parkeerbeleid. Het huidige budget (€ 40.000) is niet toereikend, ook omdat in een lopend jaar een aantal ad hoc onderzoekjes worden uitgevoerd t.b.v. verkeerskundige vragen.

Er wordt gewerkt aan een mobiliteitsplan met uitvoeringsagenda. Deze moet meer inzicht bieden in het werk en de benodigde budgetten in de komende jaren. Besluitvorming hieromtrent is voorzien eind 2021/ begin 2022, en te laat voor de begroting, vandaar dat voor de kadernota een incidentele bijdrage voor 2022 gevraagd wordt.

Effect:

- Het actualiseren van verkeer- en parkeerstellingen en de verwerking ten behoeve van data gedreven sturen. Oplevering wordt verwacht in de tweede helft van 2022.
- Nieuw modern en actueel parkeerbeleid, passend bij de omgevingsvisie en de huidige parkeervoorzieningen. Dit start in Q3 2021 en vaststelling voorzien voor de zomer 2022.

Welk budget is benodigd:

€ 35.000 in 2022 (incidenteel).

Straatreiniging

Waarom:

Op basis van het nieuwe contract met Meerlanden is de begroting voor straatreiniging voor € 120.000 te laag opgenomen. Een derde van het totale budget voor straatreiniging wordt toegerekend aan de kosten voor afval en een derde wordt toegerekend aan de kosten voor riolering. De bijstelling wordt meegenomen bij de bepaling van de nieuwe tarieven voor 2022.

Effect:

Een schoon beeld van de openbare ruimte.

Welk budget is benodigd:

€ 120.000 (structureel).

Omgevingswet

Het huidige uitgangspunt is dat per 1-1-2022 de Omgevingswet inwerking zal treden.

Structurele en incidentele kosten

In samenwerking met de VNG werkt de HLTsamen organisatie aan een financieel rekenmodel om de structurele en incidentele kosten van de Omgevingswet in beeld te krijgen voor de komende jaren. Een deel van de structurele kosten zijn afhankelijk van de ambities die worden opgenomen in de Omgevingswet instrumenten zoals de Omgevingsvisie, Programma of Omgevingsplan. Voor de overige (incidentele en structurele) kosten die vooral voortvloeien uit de verandering van de processen en de cultuur, het zogenaamde "Anders Werken" zal het model een indicatie geven die verwerkt kan worden in de reguliere P & C-cyclus. De kosten voor de digitalisering zijn in eerdere begroting opgenomen en geborgd.

Nieuwe Processen

Denk hierbij aan het evalueren en beheren van de kerninstrumenten zoals de nieuwe Omgevingsvisies en plannen (hoe vaak worden deze geactualiseerd), maar ook aan de inrichting van een integrale beleidscyclus, waarbij specifiek aandacht is voor borging tussen de inhoud van het beleid en de uitvoering op het gebied van vergunningverlening en handhaving. Monitoring en meer data-gedreven werken spelen hierbij een belangrijke rol. Ook het werken met "toepasbare regels" ten behoeve van het digitale vergunningverleningssysteem is een belangrijk nieuw werkproces. De juridische regels van het Omgevingsplan moeten als het ware worden vertaald naar een digitale vragenboom, maar moeten daarna ook worden beheerd en onderhouden. En hoewel al geïmplementeerd in 2021, zullen de werkprocessen aan de Omgevingstafel ten behoeve van een snelle en integrale vergunningverlening, nog verder moeten worden uitgewerkt en aangescherpt.

Nieuwe taken

Onder de Omgevingswet krijgen we diverse nieuwe taken en bevoegdheden als lokale overheid. Die krijgen we deels in de vorm van de zogenaamde Bruidsschat van het Rijk. Het gaat om circa 600 regels die betrekking hebben op een grote diversiteit aan onderwerpen, zoals horeca, detailhandel, recreatie, lozingen, emissies van geluid, geur en trillingen door bedrijven en bouwen. Het Rijk zorgt er met het Invoeringsbesluit voor dat deze regels automatisch in het tijdelijke omgevingsplan komen. Vervolgens moeten de gemeenten aan de slag om voor 2029 al deze regels lokaal af te stemmen en op te nemen in het definitieve Omgevingsplan (en er ook weer een toepasbare regel van maken).

Onder de nieuwe Omgevingswet komt het bevoegd gezag voor bodem te liggen bij de gemeenten. Voor wat betreft bodem zullen er nog diverse bestuurlijke keuzes gemaakt moeten worden. Zoals het al dan niet opnemen van eventuele risico's in de risicoparagraaf van de Planning & Control cycli en het al dan niet heffen van leges voor milieutaken. Ook moet er nog een officieel besluit worden

Kadernota 2022-2025

genomen wie (HLT samen of de ODWH) de uitvoering van de bodemtaken namens de gemeente gaat doen.

Op dit moment is de ODWH samen met de andere omgevingsdiensten en de provincie druk bezig de bodemvraagstukken rond de Omgevingsplannen uit te werken. Deze informatie zullen zij zo snel mogelijk delen met de gemeenten.

Extra rijksbijdrage

Ook zijn de gemeenten via de VNG nog in overleg over de implementatiekosten en een bijdrage vanuit het Rijk. Pas in de loop van 2021 wordt bekend welke financiële consequenties dit heeft voor de Begroting 2022.

Kadernota 2022-2025

Programma 3 – Bedrijvigheid

Omschrijving	s/i	2022	2023	2024	2025
Stand meerjaren begroting 2021 Bedrijvigheid		-1.935	-1.706	-1.709	-1.709
Autonome ontwikkelingen					
Actualisatie investeringen	s	PM	PM	PM	PM
Subtotaal autonome ontwikkelingen		-	-	-	-
Ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen					
Ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen	s	-	-	-	-
Subtotaal ontwikkelingen gr-en	s	-	-	-	-
Voorstellen					
Subtotaal voorstellen		-	-	-	-
Totaal Programma Bedrijvigheid		-1.935	-1.706	-1.709	-1.709

Ontwikkelingen

Regionaal economische samenwerking

Ontwikkeling

De huidige regionaal-economische samenwerking en het uitvoeringsprogramma hieronder (de zogenaamde 'economische agenda Duin- en Bollenstreek') lopen na 2021 af. In de eerste helft van 2021 wordt deze geëvalueerd. Op basis van de evaluatie, ervaringen en aanbevelingen is het streven om te komen tot doorontwikkeling en aanscherping. Inhoudelijke uitwerking en politieke bespreking is beoogd voor de tweede helft van 2021, zodat richtinggevende besluitvorming voor de begrotingsbehandeling kan plaatsvinden.

Effect:

Het zekerstellen van de opvolging van regionaal-economische samenwerking en het bijbehorende uitvoeringsprogramma.

Kadernota 2022-2025

Programma 4 – Bestuur en ondersteuning

x € 1.000					
Omschrijving	s/i	2022	2023	2024	2025
Stand meerjaren begroting 2021 Bestuur en ondersteuning		-1.645	-1.661	-1.677	-1.677
Autonome ontwikkelingen					
Digitale participatie	s	-8	-8	-8	-8
Privacy en gegevensbescherming	s	-64	-64	-64	-64
College B&W	s	-25	-25	-25	-25
Vergoedingen raad	s	-63	-63	-63	-63
Eindheffing WKR	s	-45	-45	-45	-45
Accountantskosten	s	-11	-11	-11	-11
Prognoses leges	i	300	-	-	-
Verkiezingen raad	i	-15	-	-	-
Meerjaren onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen	s	PM	PM	PM	PM
Subtotaal autonome ontwikkelingen		69	-216	-216	-216
Ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen					
Ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen	s	-141	-141	-141	-141
Subtotaal ontwikkelingen gr-en	s	-141	-141	-141	-141
Voorstellen					
Wijk- & (bedrijfs)contactfunctionarissen	s	-32	-32	-32	-32
Subtotaal voorstellen		-32	-32	-32	-32
Totaal Programma Bestuur en ondersteuning		-1.750	-2.051	-2.067	-2.067

Autonome ontwikkelingen

Digitale participatie

Waarom:

In de lopende corona-crisis is duidelijk geworden dat in steeds toenemende mate vormen van digitale participatie nodig zijn, maar ook kansen bieden om doelgroepen te bereiken. Om aan die toenemende behoefte te voorzien, is het noodzakelijk professionele middelen (hardware, studiocapaciteit etc.) in te kopen/huren.

Effect:

Op een kwalitatief hoogwaardige wijze en passend bij onze uitstraling als professionele organisatie digitale participatie vorm te geven. Dit gebeurt via HLTsamen.

Welk bedrag is benodigd:

€ 8.000 (structureel).

Privacy- en gegevensbescherming

Waarom:

Er is een forse toename in digitale criminaliteit. Steeds vaker wordt ingebroken in IT-systemen. Daar gaat grof geld in om. Er is helaas ook een aantal voorbeelden te noemen waar het inbreken op (gemeentelijke) overheidssystemen ook echt gelukt is en er een hoop schade is ontstaan. Denk hierbij aan Hof van Twente. Het is van belang dat de systemen continu worden gemonitord en er aanpassingen worden gedaan om inbraak te voorkomen. De pogingen van inbraak op onze

Kadernota 2022-2025

systemen zijn vrijwel dagelijks aan de orde.

De toenemende digitalisering en vastlegging van privacygevoelige gegevens en verwerkingen daarvan maakt het meer en meer nodig dat stevig wordt geïnvesteerd in de aandacht en bewaking van gegevens en privacy. We moeten daarbij constateren dat in de organisatie extra nadruk moet worden gelegd op de taakvolwassenheid op het gebied van privacy en informatiebeveiliging.

Privacy en informatiebeveiliging gaat standaard onderdeel worden van de dagelijkse werkzaamheden. Het versterken en op een niveau brengen is datgene wat van een gemeentelijke overheidsorganisatie mag worden verwacht.

De cijfers liegen er niet om. Het aantal cyberaanvallen is in het coronajaar 2020 met 50% toegenomen (Emerce.nl). Om de privacy en veiligheid goed te waarborgen is een uitbreiding op dit vakgebied met 2 fte noodzakelijk en onvermijdelijk.

Effect:

Betere bescherming tegen digitale dreigingen.

Welk bedrag is benodigd:

€ 64.000 (structureel).

Vergoedingen raad

Waarom:

De raadsleden ontvangen een vaste vergoeding voor de uitoefening van hun functie. De vaste vergoeding is voor raadsleden van kleinere gemeenten aanzienlijk verhoogd om het werk van raadslid aantrekkelijker te maken. Dit leidt tot hogere lasten. Ook voor de vergoeding van de raad geldt dat de vergoeding periodiek verhoogd wordt.

Effect:

Een toereikende begroting van de vergoedingen van de raad.

Welk bedrag is benodigd:

€ 63.000 (structureel).

College van B&W

Waarom:

De leden van het college ontvangen een vast salaris gerelateerd aan hun functie. Het vaste salaris wordt periodiek verhoogd op basis van de cao-ontwikkelingen. Dit leidt tot hogere salarislasten. De afgelopen jaren zijn de verhogingen niet verwerkt, omdat het om relatief kleine bedragen ging.

Effect:

Een toereikende begroting van de salarislasten van het college van B&W.

Welk bedrag is benodigd:

€ 25.000 (structureel).

Eindheffing WKR

Waarom:

Met de vorming van HLT Samen zijn de ambtenaren in dienst gekomen van HLT en bleven alleen de collegeleden, griffie en gemeentesecretaris achter als werknemers van de gemeente. Conform

Kadernota 2022-2025

de werkkostenregeling (WKR) zijn werkgevers verplicht om extra afdracht te doen over onbelaste vergoedingen, verstrekkingen en/of terbeschikkingstellingen naast het loon, genoemd de eindheffing WKR. Door het lage aantal werknemers is de beschikbare vrije ruimte klein, waardoor een structureel budget om de eindheffing WKR op te vangen noodzakelijk is

Effect:

Een structureel budget om de eindheffing WKR jaarlijks op te vangen.

Welk bedrag is benodigd:

€ 45.000 (structureel).

Accountantskosten

Waarom:

Als gevolg van de aanbesteding van de accountantsdiensten valt het contract € 11.420 hoger uit dan in de begroting is opgenomen.

Effect:

Een accountantsverklaring bij de programmarekening van de gemeente.

Welk bedrag is benodigd:

€ 11.420 (structureel).

Bouwleges

Waarom:

Bouwleges fluctueren jaarlijks in omvang als gevolg van het aantal projecten die tot uitvoering komen een vergunning aanvragen. Afwijkingen doen zich voor doordat projecten zomaar een jaar kunnen opschuiven. Voor 2022 wordt op basis van de huidige inschatting verwacht dat de bouwleges fors hoger zullen uitvallen dan nu begroot. Voorzichtigheidshalve wordt slechts een deel meegenomen en blijft een deel van de opbrengst in 2023 geraamd staan.

Effect:

Een reële raming van de bouwleges in 2022.

Welk bedrag levert het op:

€ 300.000 (incidenteel).

Kadernota 2022-2025

Verkiezingen raad

Waarom:

Ten behoeve van het organiseren van opkomst bevorderende maatregelen in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen, het vertrek van oude raadsleden en de installatie van nieuwe raadsleden en wethouders, het organiseren van een inwerkprogramma voor nieuwe raadsleden, wordt conform voorgaande verkiezingen/overgang oud naar nieuw bestuur een incidenteel budget aangevraagd van € 15.000.

Effect:

Hogere opkomst bij de verkiezingen en een soepele overgang van oud naar nieuw bestuur.

Welk bedrag is benodigd:

€ 15.000 (incidenteel).

Meerjaren onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen

Ontwikkeling

Medio 2021 worden de meerjaren onderhoudsplannen van de gemeentelijke gebouwen geactualiseerd. Deze plannen vormen de basis voor het vaststellen van de benodigde storting in de voorziening groot onderhoud gebouwen. Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat de jaarlijkse storting verhoogd moet worden om over voldoende middelen te beschikken om het noodzakelijke onderhoud aan onze gebouwen te kunnen uitvoeren.

Wat willen we bereiken?

Goed onderhouden gemeentelijke gebouwen.

Wat gaan we ervoor doen?

In 2021 zal gestart worden met het actualiseren van de meerjaren onderhoudsplannen van de gemeentelijke gebouwen.

Voorstellen

Wijk- & (bedrijfs)contactfunctionarissen

Waarom:

Het structureel in stand houden van de netwerken van de contactfunctionarissen en het in stand houden van de laagdrempelige toegang voor diverse doelgroepen.

Effect:

Een professionele uitvoering van relatiebeheer gericht op wijken, verenigingen, ondernemers en gebieden. Dit wordt uitgevoerd via HLTsamen.

Welk bedrag is benodigd:

€ 32.000 (structureel).

Kadernota 2022-2025

Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	s/i	2022	2023	2024	2025
Stand meerjaren begroting 2021 Algemene dekkingsmiddelen		29.333	28.485	28.878	28.879
Autonome ontwikkelingen					
Algemene uitkering	s	461	458	458	697
Aansprakelijkheidsverzekering	s	-40	-40	-40	-40
Brandverzekering opstal en inventaris	s	-23	-23	-23	-23
Energiemonitor	s	-10	-10	-10	-10
Inflatie OZB	s	68	68	68	68
Subtotaal autonome ontwikkelingen		457	454	454	692
Ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen					
Ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen	s	-	-	-	-
Subtotaal ontwikkelingen gr-en	s	-	-	-	-
Voorstellen					
Subtotaal voorstellen		-	-	-	-
Totaal		29.790	28.939	29.332	29.571

Autonome ontwikkelingen

Algemene uitkering

De berekening van de algemene uitkering is in deze kadernota gebaseerd op de decembercirculaire 2020. Ten tijde van het opstellen van de kadernota is de meicirculaire 2021 nog niet bekend en daarom niet meegenomen in het financiële meerjarenperspectief. Bij het beschikbaar komen van deze circulaire zal u raad worden geïnformeerd. Bij het opstellen van de begroting 2022-2025 zal de meicirculaire worden meegenomen

Er is rekening gehouden dat de extra middelen van Jeugd (€ 298.000 per jaar) structureel worden doorgezet door het Rijk. Door de toezichthouder is hiermee ingestemd. De verwachting is dat op korte termijn meer duidelijk wordt over de mogelijke structurele middelen voor Jeugd.

Er is geen rekening gehouden met de mogelijke positieve herverdeling van het gemeentefonds of effecten als gevolg van het vervallen van de opschalingskorting in 2020 en 2021. Hiervoor wordt verdere berichtgeving afgewacht.

Aansprakelijkheidsverzekering

Waarom:

De kosten voor de aansprakelijkheidsverzekering stijgt als gevolg van de Europese aanbesteding.

Effect:

Met een goede aansprakelijkheidsverzekering wordt het financiële risico van de gemeente op het gebied van aansprakelijkheid beperkt.

Welk bedrag is benodigd:

€ 40.000 (structureel).

Kadernota 2022-2025

Energiemonitor

Waarom:

Het is een wettelijke taak om het energieverbruik van de gemeentelijke objecten en aansluitingen te monitoren en daarbij te kijken hoe efficiënter met energie kan worden omgesprongen.

Effect:

De energimonitor moet resulteren in lager verbruik en lagere energiekosten.

Welk bedrag is benodigd:

€ 10.000 (structureel).

Onroerende Zaakbelasting

De opbrengsten voor de Onroerende Zaakbelasting worden jaarlijks geïndexeerd. Voor 2022 is gerekend met een percentage van 1,1%. Dit leidt tot een extra opbrengst van €68.000 per jaar.

Voorstellen

Brandverzekering opstal en inventaris

Waarom:

De kosten voor de brandverzekering voor opstal en inventaris stijgt naar alle waarschijnlijkheid als gevolg van de Europese aanbesteding. De Europese aanbesteding is gestart en wordt 1 juli 2021 afgerond.

Effect:

Een verzekering afsluiten die voldoet aan het kaderen van financiële risico's bij schade aan eigendommen van de gemeente.

Welk bedrag is benodigd:

€ 22.500 (structureel). Het bedrag is nog niet definitief bekend, omdat de aanbesteding nog loopt.

Verbonden partijen

De gemeente Lisse maakt onderdeel uit van verschillende gemeenschappelijke regelingen om taken uit te laten voeren. De begrotingen worden ter zienswijze aangeboden aan de gemeenteraad. De uit de begroting voortvloeiende lasten zijn verplichte uitgaven voor de begroting van de gemeente Lisse. De te ramen bedragen zijn in de kadernota ook al opgenomen in het desbetreffende thema. Ter informatie is in onderstaande tabel een totaaloverzicht opgenomen van alle gemeenschappelijke regelingen en de bijbehorende bijstellingen in deze kadernota.

Kadernota 2022-2025

						x € 1.000
Omschrijving	s/i	2022	2023	2024	2025	
Holland-Rijnland	s	-9	-9	-9	-9	
GR KDB	s	-15	-15	-15	-15	
TWO Holland-Rijnland	s	-59	-59	-59	-59	
HLTsamen: Loon- en prijsontwikkelingen 2022	s	-150	-150	-150	-150	
Omgevingsdienst	s	-10	-10	-10	-10	
RDOG	s	-49	-49	-49	-49	
VRHM	s	-	-19	-19	-19	
ISD Bollenstreek	s	-114	-114	-114	-114	
Belastingen Bollenstreek	s	9	9	9	9	
Totaal		-397	-416	-416	-416	

BIJLAGE 1 – UITGANGSPUNTEN PROGRAMMABEGROTING 2022-2025

Inleiding

In deze bijlage wordt het financiële beleid (kaders) uiteengezet, waarmee jaarlijks de kadernota, de programmabegroting, de productenraming en de werkplannen worden opgesteld. De in deze bijlage genoemde financiële kaders leiden tot de voorlopige ramingen voor de Begroting 2022-2025.

Indeling programmabegroting 2022-2025

De programmabegroting 2022-2025 kent de volgende programma's, gelijk aan de programmabegrotingen vanaf 2019:

1. Vitaliteit
2. Leefomgeving
3. Bedrijvigheid
4. Bestuur en ondersteuning

Daarnaast vormen de Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien onderdeel uit van de indeling. De programma's bevatten enkele thema's. De thema's zijn weer onderverdeeld in speerpunten en ambities uit de kernboodschap.

Toezichtregime provincie

De provincie Zuid-Holland houdt toezicht op de financiën van de gemeenten in de provincie op basis van artikel 203 van de Gemeentewet. In de Begrotingscirculaire 2021-2024 zijn de wettelijke criteria en een aantal (actuele) onderwerpen opgenomen die bijzondere aandacht verdienen voor het financiële toezicht. Deze gelden ook voor de begroting 2022-2025.

De provincie kent twee vormen van toezicht:

- Preventief (toezicht vooraf):
De gemeente kan formeel geen uitgaven doen zonder machtiging van de provincie.
- Repressief (toezicht achteraf):
De provincie volstaat ermee de gemeente op afstand te volgen via de begroting, jaarrekening, overige ter kennisneming ingezonden financiële stukken en het voeren van overleg op ambtelijk niveau.

Kadernota 2022-2025

Voor het nemen van de beslissing hierover vormt de provincie zich over de volgende elementen een oordeel:

- De begroting 2022 moet in evenwicht zijn (structurele lasten worden gedekt door structurele baten) of uit de meerjarenraming blijkt dat dit evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand wordt gebracht en uiterlijk in 2025;
- De jaarrekening 2020 moet materieel in evenwicht zijn;
- De vastgestelde jaarrekening 2020 en de begroting 2022 moeten tijdig, respectievelijk voor 15 juli en 15 november 2021, zijn ingezonden.

Beleidskaders provincie

De provincie brengt de jaarlijkse begrotingscirculaire voor 2022 niet uit. De eerder gepubliceerde uitgangspunten voor 2021 gelden ook voor het begrotingsjaar 2022.

Lasten

Raadsbesluiten en raadsvoorstellen tot en met mei 2021

Deze kadernota gaat uit van besluitvorming tot en met mei 2021. Uw besluiten en voorstellen tot en met de vergadering van september 2021 betrekken wij bij de samenstelling van de programmabegroting.

Budgetsubsidies, bijdragen etc.

Voor zover (concept) begrotingen 2022 van derden zijn ontvangen, verwerken wij die in de ramingen. De begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen zijn al zoveel mogelijk verwerkt. Compensatie van hogere bijdragen vindt in principe plaats via een hogere algemene uitkering.

Onder loon- en prijsstijgingen derden verstaan wij, die loon- en prijsstijgingen die door derden aan de gemeente Lisse worden doorberekend. Hiervoor geldt de financiële kaderstelling.

De lasten ramen wij dan als volgt:

- het uitgavenpatroon 2022 volgt de begroting 2021, afwijkingen lichten wij op hoofdlijnen toe;
- leveringen en diensten van derden: werkelijke lasten 2020, afwijkingen lichten wij op hoofdlijnen toe.
- voor cao-ontwikkelingen hanteren we een percentage van 1,4%, voor de inflatie hanteren we een percentage van 1,1%.

Kapitaallasten

De raming van de kapitaallasten is een gevolg van de in het verleden gedane investeringen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de lasten die voortvloeien uit de noodzakelijke vervangingsinvesteringen. De rente bedraagt 2%.

Kadernota 2022-2025

Onvoorzien niet-structureel

De Kadernota bevat een post onvoorzien van € 100.000 jaarlijks incidenteel.

Baten

Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

De uitkomsten van de Meicirculaire 2021 was ten tijde van het opstellen van deze Kadernota 2022 nog niet bekend. Zodra de uitkomst bekend, zal deze nog verstrekt worden voor de raadsvergadering van juli. Zo kan de uitkomst nog betrokken worden bij de behandeling van de Kadernota 2022.

Woonlastendruk (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing)

Sprake is van 2 uitgangspunten: enerzijds stijging van de lokale lasten met enkel een correctie voor inflatie en anderzijds kostendekkendheid van de tarieven. Daarbij betrekken wij dus naast de OZB de "kostendekkende tarieven" voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Voor de inflatiestijging wordt uitgegaan van een inflatiepercentage van 1,1%. Het inflatiepercentage is het uitgangspunt voor de verhoging van de OZB-tarieven.

Het coalitieprogramma hanteert als uitgangspunt dat we geen stijging van de lokale lasten willen doorvoeren, tenzij dit door inflatie noodzakelijk is of dat er sprake is van duidelijk aanwijsbare redenen.

Gemeentelijke belastingen

In december 2021 staan de belastingverordeningen op de agenda voor behandeling in de raad. De inflatie bedraagt 1,1%.

Precariobelasting

De precariobelasting op kabels en leidingen in gemeentegrond vervalt in 2022.

Belastingen en rechten die de gemeente niet heft

De gemeente heft geen forensenbelasting en parkeerbelastingen.

Overige leges en tarieven

De voorstellen tot wijziging van de legesverordeningen worden nog aan u voorgelegd en behandeld in uw raad van december 2021.

Kadernota 2022-2025

Marktgeld

Om de markt voor zowel de huidige marktkoopliden als de nieuwe marktkoopliden aantrekkelijk te houden, worden de markttarieven ook in 2022 niet verhoogd.

Huren gemeentelijke eigendommen

Het gaat hierbij veelal om afzonderlijke huurovereenkomsten met daarin opgenomen de wijze waarop de huren worden aangepast.

Huren gemeentelijke woningen

De huurstijging van de gemeentelijke woningen is gerelateerd aan de (afgeronde) gemiddelde huursomstijging, gericht op een gemiddeld inflatievolgende huurontwikkeling met oog voor de belangen van huurders en verhuurders.

Huren gemeentelijke eigendommen, sportaccommodaties

De huurtarieven van de gemeentelijke sportaccommodaties zullen afzonderlijk aan u worden voorgelegd of volgen het bestaande beleid.

Kadernota 2022-2025

BIJLAGE 2 – OVERZICHT NIEUWE INVESTERINGEN

In deze bijlage zijn de nieuwe investeringen opgenomen ten opzichte van de Begroting 2021-2024.

Programma	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	Dekking	Afschrijvings termijn
Leefomgeving	Vervangen 2 fietsbruggen Krelagestraat en Linnaeuspark				€ 150.000	Riolering	
Leefomgeving	GRP verbetering Vrijvervalriolering				€ 2.276.000		
Leefomgeving	Herinrichting speelplekken	€ 136.581	€ 96.920	€ 143.496	€ 101.827		
Leefomgeving	Indexatie vervanging openbare verlichting	€ 9.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000		
Totaal		€ 145.581	€ 99.920	€ 146.496	€ 2.530.827		

Vervangen 2 fietsbruggen

Op basis van de onderhoudsinspectie civiele kunstwerken moeten de 2 fietsbruggen Krelagestraat en Linnaeuspark vervangen worden in 2025.

GRP-verbetering Vrijvervalriolering

Conform Integraal afvalwaterketenplan 2017-2021, omdat het nieuwe beleidsplan nog niet is vastgesteld wordt de begroting doorgezet conform het huidige beleidsplan.

Herinrichting speelplekken

Jaarlijks worden een aantal oude speelplekken heringericht met nieuwe speeltoestellen en de daarbij behorende val-ondergronden. Dit is noodzakelijk om het aantal speelplekken en speeltoestellen op pijl te kunnen houden. Dit is conform het "Uitvoeringsprogramma spelen en sporten buitenruimte 2020" wat in december 2020 is vastgesteld.

Indexatie vervanging openbare verlichting

De in het beheerplan en begroting opgenomen bedragen zijn niet geïndexeerd. Dit blijkt wel nodig te zijn omdat ieder jaar de aannemer volgens contract zijn prijzen indexeert.